

Temetésén az erdélyi költő Szemlér Ferenc soraival búcsúztunk tőle:

„Ezek az eltűnt oktatók neveltek
s nevelnek egyre még,
szavukat máig őrzi lelked,
ha felednéd is egy s másik nevét.
De ők adták az intést, oktatást
holt ajkukkal, ám halhatatlanul,
s bár hallottál szót annyi mást,
szíved ma is tőlük tanul.”

A túrák

A tájfutással kapcsolatban is számtalan felejthetetlen élményre emlékszem vissza. Akkor még fel sem fogtuk, hogy sport–történelmet írunk és ennek is már több, mint fél évszázada. A tájékozódási futó élet 1958–ban kezdődött a Frankel Leó Közgazdasági Technikumban, melyet fiatal agilis tanárunk Nagyillés Mihály szervezett, hozzánk csatlakoztatva a Bethlen Gábor Gimnázium tanulóit is. Tanárunk alig volt idősebb nálunk 8–10 évvel, később 29 éven át az iskola elismert igazgatójaként tevékenykedett.

Élénken él emlékezetemben, milyen lelkesen készültünk első pilisi túráinkra. Hiszen van–e nagyobb öröm egy 15–16 éves serdülő számára, mint elszakadni az unott könyvtől, kiszabadulni az iskolapadból a szabad természetbe, nem beszélve az egyhangúnak tűnő sík alföldről a hegyekbe, a valóságos vadregényes erdőkre. Van–e nagyobb élmény a több kilométeres erdei gyaloglás után a megfáradt tizenéves számára, mint – szállás híján – galamb padlason a zizegő szalma és az illatos széna közt aludni? Vagy a csobogó tiszta forrásvízben felfrissíteni arcunkat, megmeríteni az ütött–kopott kulacsunkat, amiből a másnapra felmelegedett víz is jólesett a májkrémes kenyérre? Vagy van–e finomabb a vetyeháti erdőszélen bográcsban főzött, szaftos paprikás krumplinál, aminek ízere ma is emlékszem? De felejthetetlen a Tisza-parti tájfutó verseny romantikája is. Évekig őriztem a „girbe–gurba” turistabotot, amit a fiúk törtek számunkra a gyaloglás megkönnyítésére és néha lovasian átvették tőlünk megviselt hátizsákunkat és cipelték a hegyoldalra. Van–e kellemesebb, mint a rőt avarban, az őszi napfényt kihasználva sütkérezni és csendben figyelni a kis sünt, miként csemegézik a lehullott vadalmából? Nagyillés tanár úr az utolsó szikkadt kenyérszalonnáját is megosztotta velünk, mert a több napos gyalogtúrán, a szabad levegőn olyan étvágyunk lett, hogy mindent „felzabáltunk”.

Igen hasznos volt ez a kezdeményezés, testi–lelki fejlődésünket elősegítette. Éltre szóló barátságok, sőt szerelmek szövődtek. Leckét vettünk az együttlét közösségformáló erejéből, az egymás iránti elengedhetetlen toleranciából. Köszönjük mind ezt szeretett tanárunknak, aki a múlt év szeptemberében töltötte be 75. életévét és ma sem szakadt el természetjárástól. Ez úton kívánom – kívánjuk – neki a legjobb egészséget. Felejthetetlen számomra a 2008–ban rendezett Hódmezővásárhelyi Tájfutók 50 éves nagyszabású találkozója, melyen az alapító tagok közül tizen vettünk részt, Nagyillés tanár úrral együtt.

A természet szeretete egész életemben megmaradt számomra is. Unokámmal bebarangoltuk a Balaton környékét, a Mátrát, Szlovákiát, ma az ő turista botját őrzőm, amit Galyatetőn faragtunk pihenés közben.

Arra biztatom én is a kedves olvasókat, szülőket, hogy vigyék ki gyermekeiket, unokáikat a természetbe. Hasznosabb, mintha csak a szobában a számítógép játék programját nyomogatták, vagy rosszabb esetben horrorfilmekkel szórakoznak a tv előtt, mert a legmodernebb technika is kitermelte már a bűnözés legújabb formáit, de a természetjárás csak az összefogást az egymás iránti szeretetet, a test és a lélek állóképességét növeli az emberekben.

Egykori iskolánk az eltelt 50 év alatt sokat változott kívül, belül. A többszöri profilváltások a kor igényei szerint alakultak, alakulnak.

Biztos vagyok benne, hogy ma is betölti azt a szerepet, amire hivatott és falain belül, a nehézségek ellenére is sikeres pedagógusok oktatják a fiatalokat, hogy egyenes derékkel, egyenes vonalakat húzzanak és jól tudjanak tájékozódni az élet terepén.

Bálint Jánosné Ágoston Ilona
egykori Frankel Leó-s diák

HONISMERET CSONGRÁD MEGYÉBEN

A Hazafias Népfőnt megszűnése után az ott működő Honismereti Bizottság helyébe 1991. április 23-án civil szervezetként, egyesületi keretek közt megalakult a Csongrád megyei Honismereti Egyesület. Az Egyesület megalakulásának 20. évfordulójáról 2011. május 6-án emlékeztetek meg Szegeden a Somogyi Könyvtár Folyóirat Olvasójában. Az ünnepség keretében az Egyesület történetét bemutató kamara-kiállítás

nyílt meg és itt mutatták be az évfordulóra készült emlékkönyvet, *Honismeret Csongrád megyében* címmel. A kiadványban az egyesület múltja mellett a megyei honismereti tevékenység történetéről, és az eltelt húsz év tapasztalatairól is olvashatunk. A kötet végén életrajzi lexikon mutatja be az egyesület tagjait.

A kötetben hatvan szerzőnek - szinte kivétel nélkül az Egyesület tagjainak - az írása szerepel.

Közülük a Hódmezővásárhellyel kapcsolatos írásokat emelem ki.

Borus Gábor a Németh László Városi Könyvtár helytörténeti gyűjteményét ismerteti. Perényi János a *Paraszti Eszközök Pinceműzeumát* és a *Pásztorélet Kutatók Körét* mutatja be. A folyóirat főszerkesztője, Benák Katalin a mindszei helyismereti gyűjteményről ír, amelynek kialakításában jelentős szerepe volt. Dr. Varsányi Attila a Szeremlei Társaság tevékenységét ismerteti. Dr. Marjanucz László honismereti diáktáborok történetében szól a vásárhelyen megrendezett táborról is. Pál Lászlóné, Szabó Zsuzsanna a *Helytörténeti értékek átadásának a hagyományai* című írásában megemlíti a vásárhelyen megrendezett levéltári napok szerepét is, és ír az 2010-ben Vásárhelyen megrendezett *Honismeret Napja*-ról, ugyan csak ő mutatja be a honismereti munkáért kitüntetést kapott személyek közt a Bél Mátyás emlékéremmel kitüntetett Dr. Blazovich Lászlót, az egyesület elnökét, aki 1967-től 1980-ig Vásárhelyen tanított. Először a 602. Ipari Szakmunkásképző Iskola Kollégiumának nevelőtanára, majd a Bethlen Gábor Gimnázium tanára, igazgatóhelyettese. Később a Csongrád Megyei Levéltár igazgatója, ahonnan nyugdíjba vonult. 2007-ben Pro Urbe kitüntetéssel ismerte el tevékenységét Hódmezővásárhely. Az egyesület által szervezett tanulmányutak közül a galíciai útról dr. Pintér István számol be. Írásában megemlíti személyes emlékeit is, Przemysl 1914-15 évi ostromában került orosz hadifogságba a nagyapja. A régi jeles honismerők sorában Herczeg Mihály önéletrajzával szerepel.

A visszaemlékezésekhez sok, többségükben színes fénykép kapcsolódik.

A kötetet mindazoknak a figyelmébe ajánlom, akik meg akarják ismerni lakóhelyüket, a „hon”-t, amelyben élnek.

Végezetül dicséret illeti a kötet anyagának összegereblyezőit: Pál Lászlóné Szabó Zsuzsannát és Gergelyné Bodó Máriát, dr. Kovács Dániel lektori és szerkesztési tanácsait.

Köszönet illeti a megjelenést támogató mecénásokat. Közülük itt csak a vásárhelyi támogatót, a Hód-Biotech Kft. - *Vásárhelyi Látóháztár* szerkesztőségét említem meg.

Magister Theodorikus